http://oss.fagforbundet.no
informasjonsblad for tillitsvalgte
OSS TILLITSVALGTE
Juni nr. 6/2015 | Årgang 13

B-Postabonnement
Returadresse:
Fagforbundet
Postboks 7003 St. Olavs plass
0130 Oslo.

Rødt kort til blå politikk

FOTO: ELLISIV SOLSKINNSBAKK

Velgcamp: Fagforbundet kickstarta valgkampen da 420 tillitsvalgte fra forbundene i LO Kommune var samla til valgverksted. Mette Nord vil sammen med de tillitsvalgte gi landets borgerlige ordførere rødt kort ved årets kommune- og fylkestingsvalg.

Les mer side 2

Pensjonsopprydding

Arbeidet med ny offentlig pensjonsordning er i gang. For Fagforbundet er det viktig med kjønnsnøytral pensjon, at folk sikres tjenestepensjon livet ut og at tidlig-pensjonsordningene beholdes. **Side 3**

FOTO: KARI-SOFIE JENSSEN

Myteknusing

Fire personer reiser landet rundt og knuser myter i diskusjonen om ny kommune-reform. At småkommuner må slå seg sammen, er en av mytene.

Side 4-5

FOTO: KARI-SOFIE JENSSEN

App for tillitsvalgte

Møter du medlemmer eller andre som lurer på noe? Last ned app'en for Fagforbundets tillitsvalgte. Den finnes ikke i App Store, men må hentes i medlemsportalen.

Side 2

ILL: TRUDE TJENSVOLD

NYHET

Sterke fagforeninger demmer opp for ulikhet

Fagforbundet og store deler av norsk fagbevegelse har sagt det i mange år; vi må ha rettferdig fordeling av godene, sterke arbeidstakerrettigheter og gode jobber til alle.

FOTO: KARI-SOFIE JENSSEN

Ut og verve: Er vi mange nok, kan vi stoppe den blåblå regjeringea angrep på arbeidstakernes rettigheter og bremse forskjellsutviklinga, sier Mette Nord.

Nå, når forskjellene mellom fattige og rike er større enn for 30 år siden, og fortsetter å øke, peker politikere, økonomer og forskere på fagbevegelsens rolle.

Økende ulikhet

Organisasjonen for økonomisk samarbeid og utvikling i Europa (OECD) har nettopp publisert en rapport om den rekordhøye ulikheten. Selv om Norge, sammenlikna med andre OECD-land har lav grad av ulikhet, begynner forskjellene også her å bli et problem.

– Det er ikke greit at de ti-prosent rikeste tjener mer enn 6.2 ganger mer enn de ti prosentene nederst på stigen, sier Fagforbundets leder, Mette Nord. At de rikeste ti prosentene i tillegg eier halvparten av all formue, og at denne trenden er økende, synes jeg heller ikke noe om.

Faste hele stillinger er løsningen

Ifølge OECD-rapporten er mangel på faste jobber og hele stillinger en drivkraft for den stadig større ulikeheten. Siden midten av 90-tallet har over halvparten av alle nye jobber vært deltidsstillinger, selvstendig næringsdrivende eller midlertidige stillinger som betyr usikker inntekt. Norge er et land som skiller seg ut ved at antallet slike jobber ikke økte, men har gått noe ned.

– Fagforbundet har i mange år rettat oppmerksomheten mot det faktum at dersom det skal bli mulig for folk å ta opp lån til egen bolig, så må man ha fast og hel stilling. I vårt land er det å ikke ha råd til å eie egen bolig, en viktig årsak til forskjeller mellom folk. I tillegg mener vi selvsagt at hele, trygge stillinger er best for alle parter og for kvaliteten på arbeidet, sier Mette Nord.

Sterke fagforeninger

I sine kommentarer til OECD-rapporten peker norske samfunnsvitere på fagbevegelsens positive betydning for lavere grad av ulikhet. Det er et tema som OECD, ikke overraskende, hopper bukk over.

Professor Kalle Moene ved Universitetet i Oslo sier til Dagsavisen (22.5) at: fagforeningene er viktige, men ofte undervurdert av økonomer.

– Innflytelsen til fagforeningene har gått tilbake i hele Europa. Andelen som er organiserte er halvert. Det er fagforeningene som ofte har vært pådriveren for langsiktige, høyproduktivitetsjobber. Det er også noe av grunnen til at de nordiske landene har klart seg bedre gjennom den økonomiske krisa, sier Moene.

Ut og verve

– Det er avgjørende at vi klarer å verve og vokse enda mer, sier Fagforbundets leder. Vi må være mange for å ha innflytelse, både for å sikre medlemmenes rettigheter og lønnsutvikling og for å bremse forskjellsutviklingen. En sterk og samla fagbevegelse kan stoppe Høyre- og FrP-regjeringas ødeleggelse av det norske arbeidslivet og velferdssamfunnet.

TONE ZANDER

Klare for kampen om kommunene

FOTO: ELLISIV SOLSKINNSBAKK

Kampen mot privatisering: Det handler ikke bare om å stoppe privatisering, det handler like mye om rekommunalisering. Blir det rødgrønt i 2017 må vi bli mye tøffere på det området, sa Audun Lysbakken.

Når over 400 000 medlemmer i forbundene i LO Kommune går til høstens kommunevalg, er det sine egne arbeidsgivere de fleste skal velge. Det er god grunn for fagbevegelsen til å engasjere seg.

Kommunalkonferansen 2015 var, tradisjonen tro i et valgår, et valgverksted for tillitsvalgte i forbundene i LO Kommune (Fagforbundet, Fellesorganisasjonen, EL&IT-forbundet, Musikernes fellesorganisasjon og Skolenes landsforbund). En god blanding av innledninger, foredrag og kafedebatter skulle inspirere tillitsvalgte til å drive valgkamp.

– Det er i kommunene folk lever livene sine og det er lokalvalget som legger grunnlaget for hvordan kommunen skal organisere arbeidet sitt, sier Fagforbundets leder og leder for LO Kommune, Mette Nord.

Hun understreker at det viktigste i dette valget, er utviklingen av tjenestene og at de drives i egenregi.

– Konkurranseutsetting og privatisering fører til mere byråkrati, mindre kvalitet og mer penger i private lommer, sier Nord.

Velg vekk AML-endringer

– Hvis det er moderne å gi mer makt til arbeidsgiverne skal vi være stolt av å være gammeldags, sa Kirsti Bergstø, stortingsrepresentant for SV, og medlem av Arbeids- og sosialkomiteen, om endringene i arbeidsmiljøloven, som trer i kraft 1. juli og som blant annet gir arbeidsgivere økt adgang til midlertidige ansettelser.

– Det eneste midlertidige med den nye arbeidsmiljøloven, bør bli selve loven og ikke adgangen til ansettelse, tordnet hun fra talerstolen og høstet massiv applaus fra de tillitsvalgte.

Det er mulig for kommunene å velge bort endringene i loven, og til nå har 26 kommuner, tre fylkeskommuner og tre Oslo-bydeler vedtatt å følge eksisterende AML og ignorere endringene.

– Dette tallet bør bare vokse framover, sa Bergstø.

Rødgrønn opprustning

Kommunal-15 avsluttet med rødgrønn debatt. Sp-leder Trygve Slagsvold Vedum, SV-leder Audun Lysbakken og kommunalpolitisk talsperson for Ap, Helga Pedersen kom til sine egne, men ble også utfordret.

På spørsmål om folkeavstemning om kommunesammenslåing fra nestleder i Fagforbundet Vest-Agder, Liv-Else Kallhovd, svarte alle partiene at de vil stemme mot tvangssammenslåing av kommuner. SV og Senterpartiet ønsker også folkeavstemning i kommunene, mens Ap mener kommunene selv kan bestemme.

Skole og grunnleggende velferdstjenester skal ikke kommersialiseres. Det var alle tre partier enige om.

– Kampen mot privatisering handler ikke bare om å stoppe privatisering, det handler like mye om rekommunalisering. Blir det rødgrønt i 2017 må vi bli mye tøffere på det området, sa Audun Lysbakken.

Planen er å bytte ut blått flertall i så mange kommuner som mulig i 2015, og sikre nytt stortingsflertall i 2017.

Da kan arbeidet med å reversere endringene i arbeidsmiljøloven og tiltak som har svekket fellesskapet og velferden, begynne.

Sp-leder Trygve Slagsvold Vedum kom til slutt med følgende bekjennelse:

– Gleden ved å stå opp hver dag, er at det betyr en dag nærmere 2017.

ELLISIV SOLSKINNSBAKK OG RANDI TEVIK

NYHET

Vil utrede offentlig pensjon

– Vi har fått en god start på prosessen med å se på pensjonsordningen i offentlig sektor, men det ligger et langt løp foran oss, sier Fagforbundets pensjonsekspert Steinar Fuglevaag.

FOTO: GEIRMUND JOR

Bevar pensjonen: Brannfolk og andre arbeidstakere demonstrerer for å beholde pensjonen..

I midten av juni i år begynte arbeidet med å gå gjennom den offentlige pensjonsordningen. Partene møtte arbeidsminister Robert Eriksson for å legge fram sitt syn. Dette var starten på en utredning som skal ende opp med en rapport i november i år. Det kan tenkes at allerede neste års hovedoppgjør blir et oppgjør om pensjon, og det er mye som kan stå på spill.

– På et eller annet tidspunkt blir vi nødt til å sette oss ned og se på dagens pensjonsordning. Selv om ordningen er god for de som er eldre i dag og snart skal ta ut pensjon, er det ikke sikkert at den blir god for dagens unge. Det er levealdersjusteringen i både folketrygd og tjenestepensjon som svekker dagens ordning. Hvis vi ikke gjør noe, vil ikke dagens unge kunne gå av med to tredeler av lønna, før de er langt oppe i søttiåra. Det kan bli tøft for mange, sier Fuglevaag.

Bra start

– Vi syns dette er en bra start på noe vi håper blir en god prosess. Det er viktig at prosessen blir gjennomført på en slik måte at medlemmene sier ja til et forhandlingsresultat i en uravstemning, sier han.

Følgende områder er viktige for Fagforbundet:

- At det ikke blir forskjeller mellom kvinner og menns pensjon og at folk er sikret tjenestepensjon livet ut.
- En god sosial profil
- Tidligpensjonsordningene

Fagforbundets medlemmer representerer store grupper i kommune- og helsesektoren. Hele 76 prosent er kvinner, og flertallet jobber deltid. I gjennomsnitt har de en deltidsprosent på 72. Det gir dem en faktisk gjennomsnittslønn per ansatt 310 000 kroner. Hele ti prosent blir uføre og tre av ti har en særaldersgrense, ifølge tall fra KLP Forsikring.

Må ikke glemme lavtlønte

– Derfor er helt avgjørende at en ny pensjonsordning tar hensyn til sammensetningen av yrkesgrupper, lønnsnivå og deltid både i kommune-, helse- og statssektoren på en grundig måte. For våre medlemmer er det helt nødvendig å ha en god AFP-ordning, som ivaretar lavlønnsgrupper og deltidsansatte. Det blir veldig viktig å sikre et nivå som gir en anstendig pensjon for de som må slutte tidlig, sier Steinar Fuglevaag.

– Vi er opptatt av mobiliteten mellom privat- og offentlig sektor, men vi mener at det viktigste grepet må være å øke kvaliteten i privat sektor og bidra til å etablere brede, tariffestede ordninger også der. Harmoniseringen må ikke gå på bekostning av dem som har anstendig pensjon. Vi må løfte dem som har for dårlige ordninger, sier Fagforbundets pensjonsekspert Steinar Fuglevaag.

GEIRMUND JOR

– Vet prisen på alt, men kjenner ikke verdien av noe

Med under 100 dager til årets kommunevalg forener den unge venstresida i Oslo krefter, med en tydelig ambisjon om å ta Oslo tilbake – etter 18 år med høyrestyre. Fagforbundet Ungdom, AUF, SU og RU lanserer tre krav til Oslo – politikerne.

FOTO: KJETIL VEVLE

Leder i Fagforbundet Ungdom Oslo, Liz Aslaksen

FOTO: KJETIL VEVLE

Nestleder i AUF i Oslo, Milos Rados.

– For oss i Fagforbundet er det viktig med et bredt fagligpolitisk samarbeid. Og vi er veldig glade for at vi har klart å legge et godt grunnlag for det i Oslo, mellom AUF, SU, RU og Fagforbundet ungdom, sa leder i Fagforbundet Ungdom Oslo, Liz Aslaksen til de frammøtte.

Fortjener bedre

Aslaksen var i sin appell tydelig på at Fagforbundet Ungdom er kritiske til retningen Oslo tar under Høyre og Frp. Aslaksen opplever at veldig mange er fornøyde med å bo i Oslo, men hun mener Oslos befolkning fortjener bedre enn Høyres profittankegang.

– Jeg er hjelpepleier, og sykehjemmet jeg er ansatt ved, ble konkurranseutsatt i september 2014. Nå er det Unicare Omsorg AS som har overtatt driften. For meg betyr det blant annet dårligere lønn og at jeg lønnsmessig fotsetter å sakke akterut. Jeg har gått fra en god pensjon, til å risikere å bli minstepensjonist. Betyr det at jobben min ikke er like mye verdt nå?

Tar folk på alvor

Nestleder i AUF i Oslo, Milos Rados, roste Fagforbundet Ungdom for å samle den unge venstresida i Oslo. Rados mener at byrådet i Oslo fører en politikk som ikke er laga for vanlige folk.

– Det som vil avgjøre om vi vinner valget i Oslo vil være vår evne til å forstå folks hverdagsproblemer, snakke om de store utfordringene i folks liv. Og dere, der stiller vi sterkest, sa Rados.

Før han fortsatte.

– Høyre og Frp vet pent lite om utfordringene til vanlige folk. De vet ikke hvordan det er å være den lærlingen som ikke får læreplass fordi bedrifter i Oslo heller tar inn polske håndverkere, framfor å satse på norsk ungdom. Høyresiden vet alltid prisen på alt, men de kjenner ikke verdien av noe, sa Rados en kampklar gjeng.

Fagforbundet Ungdom, AUF, SU og RU sine politske krav:

- **Billigere kollektivtransport** for ungdom i Oslo. De vil redusere prisen på dagens ungdomskort fra 340 kroner til 200 kroner i måneden.
- **Nei til privatisering** og konkurranseutsetting av velferd i Oslo.
- **Sosial boligpolitikk**. For å holde tritt med befolkningsveksten krever de minst 7000 nye boliger i året. Dette for å motvirke de sosiale forskjellene i Oslo.

KJETIL VEVLE

oss fire på gangen

Hva er den viktigste saken for deg i forbindelse med årets kommunevalg?

Elsa Benjaminsen, SKKO-leder, Fagforbundet Hordaland

Skal stemme i Askøy kommune.

– Det må bli dette med voksentetthet i skole, og da snakker jeg ikke om lærertetthet. Og ikke minst bemanning i pleie- og omsorg. Det er viktig for meg foran årets kommunevalg!

Kari Sletholt Bergkåsa, SKKO – leder, Fagforbundet Vestfold

– I valgkampen i Larvik kommune så tenker jeg på barnehagesatsinga. Vi kan ikke ha flere private barnehager, vi må ha flere kommunale barnehager med god kvalitet. Ikke minst er det viktig at kommunen tilbyr hele stillinger til sine ansatte.

Edvin Helland, nestleder Fagforbundet Trondheim

For Fagforbundet i Trondheim er det viktig å fortsatt ha politikere som sier nei til privatisering og anbud og utskilling av offentilg tjenester. I tillegg er det viktig å fortsette arbeidet for hele stillinger.

Bodil Gjerde, SKA-leder Sogn og Fjordane

I Sogn og Fjordane har Fagforbundet flere hjertesaker. Kommunesammenslåing er en; Vi er opptatt av at eventuelle sammenslåinger skal skje bå bakgrunn av fakta, forlkeavstemming og frivillighet. Og vi vil ha politikere som satser på hele stillinger, minst mulig deltid og at de beholder jobbene og unngår konkurranseutsetting

Spar regnskogen

Får du OSS e-post-nyhetsbrev, kan du reservere deg mot å få papirutgaven.

Fyll ut medlemsnummer og navn for bare å få nyhetsbrev på epost og lese OSS på nett:

http://oss.fagforbundet.no/om

FOTO: KARI SOFIE ENSSEN

Veien videre

er fakta, frivillighet og folkeavstemning

Solberg-regjeringa har det travelt med å få gjennomført sin varslede kommunereform. Dette griper rett inn i kjernen av det Fagforbundet jobber med.

Forbundets fylkeskretser er i gang med informasjonsmøter landet rundt. I Nordland har de lokale fagforeningene invitert politikere, medlemmer og innbyggere til diskusjonsmøter.

Fylkesleder Tore Andre Jakobsen smiler fra øre til øre da han får spørsmål om hvordan det står til med aktiviteten i Nordland. For der oppfylles strategiplanen 2015 – både for fylkeskretsen og fagforeningene.

– I Fagforbundet Nordland har vi hatt et langsiktig mål om at fagforeningene skal jobbe mer politisk, også fagligpolitisk. Vi har 44 kommuner. De fleste er små i Kommunal- og moderniseringsminister Jan Tore Sanners øyne. Faren for å bli ofre for en storstilt sentralisering er derfor stor. Det har resultert i en bevisstgjøring av lokale fagforeningstillitsvalgte, forteller Jakobsen.

Fagforeningene tar ansvar

For kommunens ansatte og Fagforbundets medlemmer vil eventuelle sammenslåinger av kommuner ha betydning for arbeidsgivertilknytning, arbeidssted og endring av arbeidsoppgaver. Endringene vil også påvirke Fagforbundets organisering lokalt.

En kommunereform vil påvirke utviklingen i arbeidslivet og lokalsamfunnene. I Nordland har de lokale fagforeningene tatt ansvar sjøl. Sammen med nabofagforeningene eller på egen kjøl, har de invitert til diskusjoner om konsekvensene av den foreslåtte kommunereformen.

Fakta gjør susen

– Jeg må virkelig berømme Fagforbundet najonalt. De har klart å møte lokalforeningenes behov og stilt opp med topp skolerte innledere til folkemøtene. Vi fra fylkeskretsen har bidratt som debattledere. Til sammen har vi utgjort en solid kraft i arbeidet. Nok en gang har jeg opplevd at fakta er et fantastisk virkemiddel for å påvirke en debatt, forteller fykesleder Tore Jakobsen (bildet).

Tillitsvalgtforum i Nordland hadde kommunereformen som tema i april 2015. Det samme har seksjonskonferansene hatt.

Det har blitt arrangert åpne møter i Brønnøysund, Fauske, Sandnessjøen, Andenes, Mosjøen, Sortland, Narvik, Bindal, på Vega og i Lofoten. Imponerende 41 lokale fagforeninger har hatt arrangementer om kommunereformen.

– Kommunesammenslåing er svaret, men hva var egentlig spørsmålet?

– Fagforbundet er ikke prinsipielt motstander av å slå sammen kommuner. Det vi ønsker er en grunnleggende debatt om kommunesammenslåing er nødvendig.

Hva bør skje – hvem skal bestemme? Sånn starter leder av strategisk stab i Fagforbundet, Unni Hagen, sitt foredrag om kommunereformen.

Det er Unni Hagen, sammen med professor Bjarne Jensen, rådgiver Svenn Arne Lie i For Velferdsstaten og kommuneekspert Per Gunnar Stensvaag, som har delt på oppdragene landet rundt.

Myteknusing

– Det er viktig å slå hull på en del myter rundt forslaget til ny kommunestruktur, sier Unni Hagen.

– Det er flere som tror at Stortinget har vedtatt å slå sammen kommuner. Det er ikke riktig. Stortinget har vedtatt en kommunereform, hvor flertallet på stortinget mener det kan være fornuftig å se på om dagens kommunestruktur ivaretar tjenestenetilbudet og lokaldemokrati på en god nok måte. Stortinget anbefaler med andre ord kommunene å ta den diskusjonen.

Noen mener at kommunene plikter å gå inn i dette. Professor Jan Fridtjof Bernt mener at Stortinget ikke kan pålegge kommunene noe, uten hjemmel i lovverket. Mange lokalpolitikere tror også at det ikke er noen vei tilbake. Det er uheldig i forhold til debatten vi må ha, understreker Hagen.

Avhengig av diagnosen

Unni Hagen mener at vi må se på hvilke problemer kommunene har, om utfordringene er så store at det eneste som kan løse dem er å slå seg sammen. Og hvem skal i så fall bestemme?

– Regjeringen mener at det å slå sammen kommuner er den eneste rette medisinen, uansett hva som er eller blir behovene i framtida. I løpet av de siste 20 åra har 14 kommuner slått seg sammen frivillig. Kommunene skal selv være drivkraften i sammenslåingsprosessene, mener Fagforbundet.

Myter og misoppfatninger

Den viktigste og alvorligste myten, ifølge Unni Hagen, er at kommunene tror at de må slå seg sammen.

– Vi må se på hvordan vi kan utvikle norske kommuner til det bedre. Jeg tror kommunene på et tidlig tidspunkt må bestemme seg for blant annet hvor kommunesentret skal ligge. Det viser seg at kommuner som er de naturlige sentre i en eventuell ny struktur, er for sammenslåing, mens kommunene som får lang vei til et nytt sentrum, er mer skeptiske.

– En annen myte er at det er størrelsen på kommunen som avgjør om vi har

Ti år med sommerkonferanse

Fagforbundet Ungdoms tiende sommerkonferanse er avholdt på Sundvolden hotell i Buskerud.

– Jeg håper dette blir en av deres beste helger noensinne, sa leder Christina Beck Jørgensen, da hun åpnet årets sommerkonferanse foran 170 spente deltakere.

– Her skal vi kose oss masse med faglig kunnskap, sosial hygge og mange nye venner, sa Jørgensen.

Innholdsrikt program

Helgas program var fylt med faglige, politiske, musikalske og sosiale godbiter, skreddersydd til de allerede erfarne og engasjerte, og for å tenne gnisten i de mer ferske og urutinerte.

Fredagen ble sparket i gang med et bredt utvalg av parallelle seminarer, før sanggruppa Den Røde Tråd dro med seg ungdommen i en halvannen times innføring i fagbevegelsens historie.

Lørdag var Norsk Folkehjelp på plass med sitt menneskebibliotek og førstehjelpskurs. Den tradisjonelle volleyballturneringa gikk sin vante gang.

Senere på lørdagen samlet deltagere og gjester seg til et av konferansens største høydepunkt: Politisk debatt. AUF, Sosialistisk Ungdom, Rød Ungdom, Senterungdommen, Unge Venstre og Fremskrittspartiets Ungdom stilte klare til dyst.

Utdrag fra debatten, og flere bilder fra konferansen, kan du se på *ungdom.fagforbundet.no*.

Sterkt møte med Utøya

På konferansens iste dagen fikk deltakerne oppleve Utøya på sitt aller vakreste. AUF-ere ga en guidet en rundtur på øya. For noen ble besøket en sterk påminnelse om den katastrofale dagen da blant andre ungdomstillitsvalgt, Sverre Flåte Bjørkavåg, mistet livet.

De som valgte å være igjen på hotellet fikk foredrag om Fagforbundets barneby, TISA og PGFTU (Palestinian General Federation of Trade Unions).

Dermed var sommeren viktigste og vakreste helg over, og Fagforbundets ungdom kunne vende hjemover, slitne og forhåpentligvis veldig fornøyde.

MARTINE GRYMYR

Drar Norge rundt: Leder av strategisk stab i Fagforbundet, Unni Hagen, knuser myter, og understreker at kommunesammenslåing ikke er vedtatt enda.

gode eller dårlige tjenester, sier Hagen og viser til to store undersøkelser om hvordan folk har det i norske kommuner. Difiundersøkelsene konkluderer med at innbyggerne er mest fornøyd i små kommuner.

Særlig gjelder dette de viktige kommunale tjenestene, helse og omsorg, hjemmehjelp og hjemmesykepleie, sykehjem, omsorgsboliger og aldershjem, oppvekst og utdanning. Gjennomgående er innbyggerne mer fornøyd i de små kommunene.

– Kommunereformen er blitt kalt en demokratireform. De samme undersøkelsene viser at demokratiet også er bedre i de små kommunene. Naturlig nok – avstanden mellom innbyggere og politikere blir mindre, mener Hagen.

Det hevdes også at større kommuner skal bøte på problemet med rekruttering av fagfolk i kommunene.

Hagen refererer til en Fafo-rapport som viser at ca 40 prosent av de ansatte i norske kommuner har utdanning på høyskole- og universitetsnivå og det er ingen forskjell i forhold til kommunestørrelse. Rapporten konkluderer med at det er størst mangel på sykepleiere og ingeniører i de store kommunene.

100 kommuner

Petter Furulund, direktør i NHO Service, uttalte i Klassekampen i april i 2014 at «Små kommuner gjør det vanskelig å tjene penger på å drive velferdstjenester. Større kommuner gir bedre muligheter for private velferdsbedrifter». Når vi ser dette i sammenheng med regjeringas plan om å endre Norge, og hovedmålet om å privatisere og selge ut mest mulig av fellesskapets verdier, så er kanskje tiden inne til et folkelig engasjement mot politikken de har satt i gang.

Her mener Unni Hagen at vi nærmer oss et viktig poeng.

– Allerede i valgkampen i 2013 foreslo Høyre og Frp å redusere antall kommuner fra 428 til 100. Det er det samme antallet som NHO har lansert.

– Regjeringas mål om å endre samfunnsstrukturer i et så kort tidsperspektiv er en vågal øvelse. Konsekvensene vet vi lite om, og slike endringer blir vanskelig å reversere. Vi må starte med å definere problemene, og velge løsninger ut fra fakta og forskningsbasert kunnskap. Frivillighet og lokalforankring er avgjørende for om et slikt prosjekt blir en suksess.

KARI-SOFIE JENSSEN

Folkemøte på Sortland: Lyttende nordlendinger på møte om kommunereformen.

Litauere i Sandefjord for å styrke lokal fagbevegelse

Inkludering av minoriteter er en viktig del av organisasjonsbyggingen i Fagforbundet, forklarte Eddie Whyte, medlem i forbundsstyret, til representantene fra litauisk fagbevegelse.

FOTO: NINA MONSEN

Internasjonal solidaritet: Kapitalismen er internasjonal. Vi må også være det, sa Eddie Whyte da han tok i mot litauiske fagforeningskamerater i Sandefjord.

Kapitalismen er internasjonal, derfor må fagbevegelsen også være det, sa Eddie Whyte, forbundsstyremedlem og aktiv i Fagforbundets utvalg for mangfold og dialog, da han tok i mot litauiske fagforeningsmedlemmer i Sandefjord.

Delegasjonen var på besøk i forbindelse med Fagforbundets EØS-program om lokalt trepartssamarbeid.

– Innvandrerne befinner seg på bunnen i det norske samfunnet og blir ofte utnyttet på arbeidsplassen. Det er en viktig del av vårt arbeid å representere dem, fortsatte Whyte, som selv innvandret til Norge for snart 30 år siden.

Fagbevegelsen integrerer

I Sandefjord har tillitsvalgte jobbet bevisst for at innvandrere skal komme til jobbintervju og ikke diskrimineres under intervjuet.

Dette har gjort at mange av innvandrerne får jobb, ifølge Mette Clifton, hovedtillitsvalgt i Sandefjord.

Det er ikke tilfeldig at Norge havner på fjerde plass i verden når det gjelder integrering, mener hun.

Innvandrere som jobber, deltar i større grad i organisasjonslivet, og innvandrere som er fagorganisert, stemmer i høyere grad ved lokalvalg.

– Fagforbundet har en viktig rolle i å integrere innvandrere i sine kommuner, sier Clifton.

Fagforbundet Sandefjord innførte regelen om at det skal være minst én innvandrerrepresentant i hver av sekjonene og i fagforeningsstyret allerede for ti år siden.

– Vi er stolte av at Sandefjord viste vei for resten av Fagforbundet, som innførte samme regel på siste landsmøte, sier Clifton og legger til at synlige innvandrere i organisasjonen er med på å styrke vervinga blant minoritetene i Norge.

Sosial dialog i praksis

Tomas Tomilinas har ledet det litauiske prosjektet i EØS-programmet, som Fagforbundet har drevet sammen med KS i to år. Han er rådgiver i litauiske paraplyorganisasjonen for fagforeninger, NATULT.

– Utvekslingen med Fagforbundet har vært nyttig. Trepartssamarbeid etter norsk modell har blitt forsøkt med gode resultater i flere kommuner i Litauen, sier Tomilinas.

Besøket i Sandefjord ga også litauerne en mulighet til sosial dialog om norsk barnevern. Medieoppslag i Litauen har gitt inntrykk av at barnevernet tar barn fra innvandrere uten gyldig grunn.

– Også svært følsomme temaer håndteres best når alle parter er representert, sier Tomilinas.

OMSTILLINGSENHETEN

Alliansebygging: Tomilinas, prosjektleder for de litauiske deltakerorganisasjonene i Fagforbundets EØS-program for trepartssamarbeid og Mette Clifton, hovedtillitsvalgt i Fagforbundet Sandefjord, mener det er viktig å bygge allianser og dele erfaringer for å styrke fagbevegelsen i Europa.

Anbud utfordrer vernetjenesten

Inntog av kommersielle selskap i offentlig sektor startet for rundt 20 år siden. De fleste selskapene har etablert seg innenfor barnehage, pleie og omsorg og barnevern.

De siste par åra har debatten om kommersielle selskapers inntog i velferdstjenestene økt kraftig. Det er viktig å verne om fellesskapets verdier, og dette angår også oss som verneombud i stor grad.

Vi har i dag et velfungerende og godt HMS-system i offentlig sektor, og det gjøres mye godt arbeid ute på arbeidsplassene. Vernetjenesten fungerer godt, og vi har stor medvirkning og innflytelse på det arbeidet som gjøres. Det finnes gode rutiner og samarbeidsklima for å kunne melde fra om saker, og man har gjerne et trygt nettverk rundt seg.

Det finnes ulike samhandlingsarenaer og aktører for å håndtere det arbeidet som skal gjøres på en god måte. For de ansatte medfører dette gode, trygge og forutsigbare arbeidsplasser.

På grunn av økonomi

Begrunnelsen for at tjenestene blir satt ut på anbud handler for det meste om økonomi. Det blir hevdet spesielt fra høyresida at det er penger å spare på dette. Vi som arbeider i offentlig sektor vet at det meste på et budsjett går til lønn til de ansatte. Derfor vil det være lønn, pensjon, bemanning og kompetanse det er noe å spare på. Dette vil da ofte medføre dårligere lønns- og arbeidsforhold.

Det er flere tillitsvalgte i disse selskapene som har gått ut og fortalt om arbeidssituasjonen for seg selv og andre ansatte. De opplever å måtte arbeide beinhardt med dårligere lønns- og arbeidsforhold. Det er færre ansatte på jobb. Det ansettes yngre folk, eller folk uten utdanning.

Det er vanskelig og ta opp kritikkverdige forhold på arbeidsplassen.

Folk er redde for å miste jobben, eller bli «uglesett» av ledelsen. Det er ikke et slikt arbeidsliv vi ønsker for våre ansatte.

Verneombudets oppgave er å verne om medarbeiderne sine interesser i saker som gjelder arbeidsmiljøet. Derfor er det viktig å beskytte og ivareta det gode HMS- arbeidet som i dag finnes i offentlig sektor.

GUNN KROGSTAD, VERNEOMBUD

PERSPEKTIV

ILLUSTRASJON: BÅRD SKARRA

TRYGVE MAGNUS SLAGSVOLD VEDUM,
Senterpartileder og gårdbruker

KOMMENTAREN

Sanner og drømmen som brast

Drømmen om et Norge med 100 kommuner og uten fylkeskommuner, lever kanskje fortsatt hos statsråd Jan Tore Sanner, men det blir mer og mer usannsynlig at drømmen oppfylles. Heldigvis! For det er lokaldemokratiet som blir taperen om Sanner vinner.

I en opptelling nylig kunne Klassekampen fortelle at det kun er 24 kommuner som så langt går for sammenslåing. Om det gjenstår 400 kommuner av dagens 432 når kommunereformen skal oppsummeres våren 2017, vil det være et enormt nederlag for regjeringen.

Våren 2017 vil bruken av tvang for å slå sammen motvillige kommuner bli ett av de store spørsmålene Stortinget skal ta stilling til. Jeg vet hva Sanner egentlig ønsker. Han vil bruke pisken, siden gulroten ikke hjalp. Jeg vet også hva jeg og Senterpartiet vil. Vi vil ikke godta en eneste kommunesammenslåing som ikke er resultat av frivillige og lokalt forankrede prosesser. Ønsker folk lokalt å beholde kommunen de bor i som egen enhet, skal de få Senterpartiets fulle støtte. Jeg tror vi får Stortingsflertallet med oss. Regjeringens store sentraliseringsprosjekt vil bli stoppet, når det viser seg at de mangler både faglig og folkelig støtte etter de omfattende utredningsprosessene som kommunene på det tidspunkt har gjennomført.

For i spørsmålet om kommunesammenslåing er det slik at Sanner så gjerne vil, men ikke får det til, når det kommer til å få med seg folket.

Det er kanskje ikke så rart når vi ser svarene fra den store innbyggerundersøkelsen i 2014. Der kommer det tydelig frem at de som bor i små kommuner er mer fornøyde med tjenestene de får fra sin kommune, enn de som bor i store kommuner. Dette gjelder alt fra eldreomsorg og hjemmesykepleie til barnehage, SFO og helsestasjon. Det må være frustrerende for Sanner, som ønsker å tegne et bilde av at den fantastiske jobben lærere og sykepleiere gjør rundt om i de små kommunene ikke er bra nok. Spørsmålet til kommunalministeren burde derfor ikke være hvor mange kommuner som skal sammenslås, men hvordan vi kan gjøre de store kommunene bedre!

Det er ikke gitt hvordan fremtidens Norge vil se ut. KrF og Venstre er nøkkelpartier i Stortingets behandling av kommunereformen. Begge partiene har uttrykt skepsis til regjeringens tvangslinje i kommunereformen og på å ribbe fylkeskommunene for oppgaver. Partiene har blåst seg opp og sagt at siste ordet vil bli deres; ingen reform uten at KrF og Venstre får gjennomslag. Dessverre står ikke de to partiene rakt i stormen. KrF og Venstre kunne fått flertall for sine primærstandpunkt sammen med Sp, Ap og SV, men samarbeidet med regjeringen er fortsatt viktigere enn gjennomslag for egen politikk. Dessverre.

Jeg kan i alle fall love at vi i Senterpartiet kommer til å stå opp for alle kommuner i Norge, store og små. Virkeligheten norske kommuner opplever hver eneste dag er viktigere å ta seriøst enn drømmen til Sanner.

oss dommen har falt

Betalt når du er på kurs?

Har ansatte og tillitsvalgte rett til fri med lønn når de skal på kurs arrangert av Fagforbundet eller LO Stat?
De senere åra har det vært flere dommer på nettopp dette temaet – her er noen av dem.

Hovedavtalen mellom Spekter og LO (v/LO Stat) fyller 20 år i år. Da den ble til, tok Spekter (som da het NAVO) og LO Stat, utgangspunkt i hver sin hovedavtale. Spekter hadde LO-NHO-avtalen som forbilde, mens LO Stat ønsket at den skulle bli mest mulig lik statens hovedavtale. Spekter ville at kursdeltakelse skulle være fri uten lønn, mens LO Stat ønsket fri med lønn. Resultatet ble en mellomløsning, hvor kravet om fri med lønn ble delvis innvilget. Nøyaktig hvor man møttes på middelveien, ble man aldri helt enige om og tvistene måtte til Arbeidsretten.

Gjelder alle

Tjenestefri reguleres i § 26 for ansatte og § 52 for tillitsvalgte. Med ansatte har vi (LO) alltid ment alle ansatte. Spekter, derimot, mente at § 26 kun omfattet andre tillitsvalgte enn de som var valgt etter hovedavtalens bestemmelser, eller andre som kan nyttiggjøre seg kurs på bakgrunn av en særlig rolle, for eksempel som medlem i et turnusutvalg, samt de som er under opplæring for å bli tillitsvalgte. I 2014 ga Arbeidsretten LO Stat medhold i tolkningen om at en ansatt er en ansatt. (ARD-2014-15).

Sentral styring

En innstramning i bestemmelsene var hvem som kunne være kursarrangør for at man skulle få permisjon med lønn. Mens statens hovedavtale brukte formuleringen «arbeidsorganisasjon» er vilkåret her at kurset skal arrangeres av vedkommende forbund/forening, hovedorganisasjon og opplysningsorganisasjon. «Den endringen som skjedde i bestemmelsens ordlyd tilsier at det sentrale organisasjonsleddet må medvirke til gjennomføringen av kursene.» slår Arbeidsretten fast i ARD-2012-2 (56).

To tvister om kurs

Hvilken medvirkning som kreves, må vurderes konkret og to tvister om dette ble behandlet i Arbeidsretten i 2009.

Møre og Romsdal Transportarbeiderforening arrangerte i samarbeid med Sogn og Fjordane Transportarbeiderforening kurs om arbeidsplanlegging. Her fikk LO Stat medhold fordi forbundet sentralt hadde styringen med kursvirksomheten. Alle forslag til kurs skulle sendes inn til forbundet, og det var forbundsstyret som endelig vedtok forbundets årlige kursvirksomhet. (ARD-2009-14)

I den andre tvisten var tilknytningen til forbundet sentralt atskillig svakere. Kurset om pensjonsreformen var initiert og gjennomført i regi av Bilpersonalets Forening i Drammen. At dette er avdeling 24 av Norsk Jernbaneforbund var ikke nok for å si at kurset er arrangert av forbundet sentralt.

LO Stat fikk heller ikke medhold i 2012, da NTL Norsk Tipping arrangerte kurs om pensjon. Det var den lokale avdelingen som tok initiativ til når kurset skulle gjennomføres og til kursets innhold selv om man fikk økonomisk støtte fra forbundet sentralt. (ARD-2012-2).

ANNE KATHRINE ELLILA

NYHET

KLP ut av okkupert område

KLP ekskluderer selskapene Heidelberg Cement og Cemex fra sine investeringsporteføljer fordi de utvinner naturressurser på den israelsk-okkuperte palestinske Vestbredden.

Begge selskapene driver steinbrudd med israelske lisenser på okkupert område. Dette fratar palestinerne kontroll og nytte av sine egne ressurser og er i strid med folkeretten.

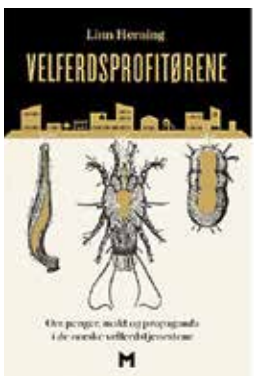

Ny fagligpolitisk plattform mellom LO og Arbeiderpartiet

LO og Arbeiderpartiet har sammen laget en fagligpolitisk plattform for å sikre at arbeidslivsspørsmål blir en del av høstens valgkamp.

Målet med den politiske plattformen er å forplikte lokale Ap-kandidater til plattformen. I følge LO svarer den på arbeidslivets nye og store utfordringer. Det kan være voksende arbeidsledighet, flere midlertidige ansettelser og hvordan organiserte kriminelle nettverk truer det seriøse arbeidslivet.
Plattformen kan leses på *fagforbundet.no/valg*

Beriker seg på folks skattekroner

Manifest forlag har nettopp utgitt boka «Velferdsprofitørene», som viser hvordan sentrale aktører innenfor barnehage, sykehjem og skoler henter ut profitt fra skattefinansierte velferdstjenester.

Boka er skrevet av Linn Herning som jobber i «For velferdsstaten». Det er en viktig bok for alle som jobber med velferd i privat eller offentlig sektor – ikke minst for tillitsvalgte som står i privatiseringsprosesser i sine kommuner.

Eller som Morten Størksnes skriver i Bergens Tidende: «Privatiseringen av velferdsstaten representerer den viktigste ideologiske endringen i Norge gjennom de siste tiårene.

Hva skjedde egentlig? Ingen har kartlagt denne utviklingen bedre enn Linn Herning».

Hennes nye bok «Velferdsprofitørene – Om penger, makt og propaganda i de norske velferdstjenestene» er vårens viktigste politiske utgivelse i Norge.

Boka kan bestilles hos Manifest forlag eller en bokhandel nær deg!

Antall arbeidede timer per år

Hvor mange arbeidstimer består et år av? Arbeidsmiljøloven har ingen bestemmelser om det. Jobber man 37,5 timer pr uke, er det vanlig å regne 1 950 timer (37,5 x 52). Jobber man 40 timer pr uke, regnes ofte årstimetallet til 2 080 timer. Enkelte virksomheter har avtalefestet hvor mange arbeidstimer et år består av.

Infotjenesten

Ni av ti trives på jobb

Ni av ti nordmenn oppgir at de har et godt arbeidsmiljø og er fornøyd med jobben sin. Arbeid er identitetsskapende og en kilde til glede, god selvfølelse og tilhørighet. Dette viser den nye faktaboka som Nasjonal overvåkning av arbeidsmiljø og helse (NOA) ved Statens arbeidsmiljøinstitutt (STAMI) har utgitt om arbeidsmiljøtilstanden i Norge.

Feriepenger på konto

Arbeidstakere får ikke lønn under ferie, men feriepenger som er tjent opp året før. Dersom du ikke har vært i jobb eller fått utbetalt arbeidsledighetstrygd året før, har du ikke opptjent feriepenger. Du har rett på ferie, men ikke feriepenger.

Alle arbeidstakere har rett på minimum 10,2 prosent av feriepengegrunnlaget. De som er over 60 år, har rett på minimum 12, 5 prosent. Den 5. ferieuke er enten en del av tariffavtalen der du jobber eller er nedfelt i din individuelle lønnsavtale. Dersom du har fem ferieuker, har du krav på å få 12 prosent av feriepengegrunnlaget. De som er over 60 år rett på 14,3 prosent.

Infotjenesten

Fagforbundet

– der folk er, også i sosiale medier

Fagforbundet er til stede på Facebook, Twitter, Instagram og Youtube – fordi medlemmene er det. Tillitsvalgte kan bidra til å gjøre Fagforbundet tydelig og tilgjengelig for medlemmene også i disse kanalene.

facebook
twitter
YouTube
Instagram?

Sommerjobb i Bodø

Bodø kommunens nyeste sommerarbeidere er sluppet ut på beite. I to måneder skal 15 geiter beite på jordet overfor Saltstraumen. – Det er et prøveprosjekt for å se om de kan holde kuturlandskapet i orden, sier Arne Vinje, som er kultursjef i Bodø kommune.

Fagforbundet siden sist

■ Vi gratulerer Fagforbundet Rogaland som nå har passert 25 000 medlemmer!

■ Regjeringa og organisasjonene i arbeidslivet har drøftet tallgrunnlaget for årets regulering av folketrygdens grunnbeløp og pensjoner fra 1. mai 2015. Grunnbeløpet øker fra 88 370 kroner til 90 068 kroner fra 1. mai 2015. Dette er en økning på 1 698 kroner, og tilsvarer 1,92 prosent. Seks ganger grunnbeløpet utgjør etter dette 540 408 kroner og gjennomsnittlig grunnbeløp for 2015 utgjør 89 502 kroner.

■ Nyere forskning er i favør av mindre sykehus, og tyder på at sammenslåinger går negativt ut over både pasientbehandling og økonomi, sier professor Torgeir Bruun Wyller og overlege Oluf Dimitri Røe.

■ Fagforbundet Fredrikstad feiret i mai 2013 medlem nummer 4 000. Nå nærmer de seg 5 000 og lover en gave til den som blir medlem nummer 5 000.

■ Rundt 20 medlemmer av Fagforbundet Skaun, både vaktmestere og renholdere, var møtt fram i kommunestyret der de skulle ta stilling til hvem som skal drive flerbrukshallen som bygges ved Børsa skole. Det ble stort flertall i kommunestyret for kommunal drift av flerbrukshallen og de oppmøtte jublet.

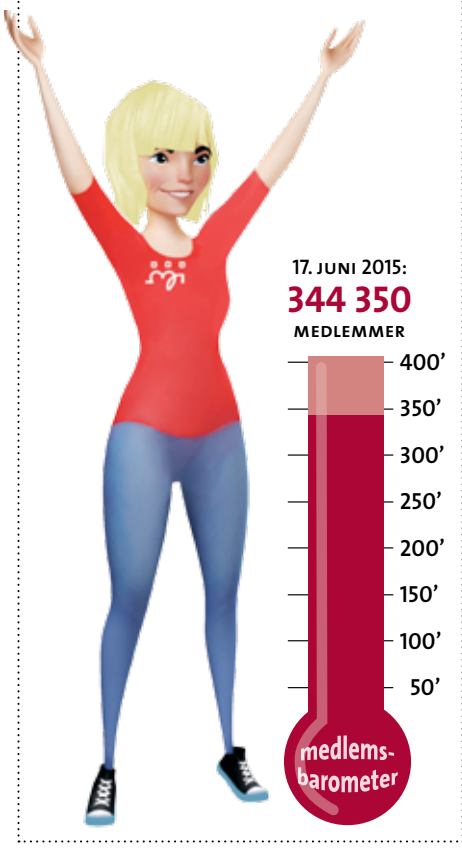
■ Fagforbundet Hamar med 1550 medlemmer i Stange er opprørte over at Sp stemte imot et forslag i kommunestyret om å hindre økt bruk av midlertidige ansettelser.

■ – Ulikhet er en av de store samfunnsutfordringene i vår tid. I land med store forskjeller svekkes tilliten og helseutfordringene øker.

Økonomiprofessor Kalle Moene.

■ Fagforbundets kranførere støtter bryggesjauernes kamp for tariffavtale. En sympatiaksjon fra Fagforbundet stanser ikke havna, så lenge hoveddelen av kranførerne er i Parat. Tidligere i år sa Parat nei til å aksjonere etter avstemming blant medlemmene.

■ Fagforbundet har per 17. juni 344 350 medlemmer. Det er en økning på 151 siste uke.

oss faglig kokebok

App for tillitsvalgte

For å hjelpe deg når du får vanskelige spørsmål på arbeidsplassbesøk, eller du vil gjennomføre et kaffekurs, har Fagforbundet laget en app for deg som er tillitsvalgt og skal ut å møte medlemmer.

Vi har tilpasset innholdet for å hjelpe deg spesielt når du er på arbeidsplassbesøk. Det er med andre ord ikke en app som inneholder alt du kan ha bruk for som tillitsvalgt. App'en inneholder følgende:

- Din tariffavtale (med mulighet for å søke opp alle avtaler)
- Elektronisk verveskjema
- Spørsmål og svar (med søkefunksjon)
- Oversikt over medlemsfordeler
- Diverse lover; per i dag arbeidsmiljøloven og ferieloven
- Kaffekurs
- Fagforbundets vedtekter og prinsipp- og handlingsprogram.
- Andre dokumenter, blant annet tipshefte for verving og fagforbundsukene.
- Søkemuligheter i yrkessidene

Hvem har tilgang?

App'en er en såkalt web-app. Det betyr at den ikke ligger i Apples App Store eller GooglePlay, men i Fagforbundets medlemsportal. Skal du laste ned app'en må du være tillitsvalgt og registrert som bruker i medlemsportalen.

Hvordan får du tak i app'en?

- Hvis du ikke allerede er registrert som bruker på medlemsportalen må du registrere deg.
- Åpne nettleseren på smarttelefonen din
- Skriv inn adressen ***medlem.fagforbundet.no/app***
- Når du får beskjed om å logge deg inn – bruk brukernavn og passord til medlemsportalen.
- Når du kommer inn på app'en får du beskjed om å lagre et ikon på hjemskjermen din. (Det skjer på iPhone og hvis du bruker en nyere versjon av chrome som nettleser på Android-telefoner. Brukerveiledning for de vanligste android-telefonen kommer snart.)
- Neste gang du skal inn på medlemsportalen trykker du på ikonet. Hvis det er lenge siden du har vært inne, kan det hende du blir bedt om å logge deg inn på nytt.

Tilgang uten nettilgang

Du kan også bruke app'en uten nettverk, men da er ikke PDF-filer tilgjengelig. Det betyr at du ikke får opp avtaler i PDF-format, dokumenter, kaffekurs og elektronisk innmelding. Det er fordi de tar forstor plass. For å få opp disse filene uten nettilgang, må de lastes ned på mobiltelefonen først.

Disse delene av app'en fungerer uten nettilgang:

- «Prinsipp og handlingsprogram»
- «Vedtekter»
- «Lover»
- «Medlemsfordeler»
- «Spørsmål og svar», inkludert søkefunksjonalitet

NILS FREDRIK HANSEN

FAGFORBUNDET

UTGIVER: Fagforbundet
OSS PÅ NETT: oss.fagforbundet.no
ANSVARLIG REDAKTØR: tone.zander@fagforbundet.no
FAGREDAKTØR: kari-sofie.jenssen@fagforbundet.no
I REDAKSJONEN: randi.tevik@fagforbundet.no
marianne.billing@fagforbundet.no
ellisiv.solskinnsbakk@fagforbundet.no
kjetil.vevle@fagforbundet.no
martine.grymyr@fagforbundet.no
LAYOUT: berit.paulsen@fagforbundet.no
REDAKSJONEN AVSLUTTET: 18. juni 2015
OPPLAG: 20 000
TRYKK: Aktietrykkeriet
ISSN: 1891-2184

MILJØMERKET 241 393 Trykksak

FOTO: ELLISIV SOLSKINNSBAKK

Høster storm: På Ringerike ville Fagforbundet vise hvor lite det skal til for å lage en god eldreomsorg. Sånt blir det bråk av.

May-Britt Sundal

Puuh! Det har stormet rundt eldreomsorgen på Ringerike de siste ukene, og midt i stormens kjerne har May-Britt Sundal og resten av de tillitsvalgte i kommunen stått.

Det hele begynte med at flere ansatte gikk ut og kritiserte eldreomsorgen. De mente de ikke hadde nok tid til å gi innbyggeren et verdig og godt tilbud. Slikt blir det debatt av.

– Vi gikk ut i lokalavisa og tilbød oss å bemanne opp en avdeling på ett av sykehjemmene våre i en uke for vise at det ikke skal så mye til å få en bedre omsorg, men den gang ei. Rådmannen gikk ut og kalte det illojalt og en politisk aksjon på sykehjemmet. Slikt ville han absolutt ikke finne seg i.

Populært forslag

– Vi ville i grunnen bare vise politikerne våre at det ikke trenger å bli så dyrt å ha en litt høyere bemanning. Vi mener sykefraværet ville gått ned sammen med bruk av innleide vikarer. Det ville fått kvaliteten opp, på en ganske billig måte, sier hun.

May-Britt forteller at det ikke er langt mellom hvert klapp på skulderen hun får når hun er ute i byen på Hønefoss. Folk syns vi hadde et godt forslag og at vi tok opp en sak som mange er opptatt av; det tilbudet vi greier å gi våre eldre.

Hun forteller også at det har vært spennende og interessant å stå midt i mediestormen, først i Ringerike Blad, men seinere også i Fagbladet og i FriFagbevegelse.

Det har vært slitsomt, men det har gått veldig fint. Vi står for det vi har gjort, vi står samla og vi står godt. Dette takler vi, sier hun.

Bra med debatt

May-Britt forteller at det foreløpig ikke er så godt å si hvilken virkning dette får i valgkampen.

– Vi har jo et faglig-politisk samarbeid med Arbeiderpartiet og vi skal ha en prat om ikke så lenge. Jeg er spent hva det vil føre til. Kommunen vår er i en vanskelig økonomisk situasjon, så det er nok ikke gjort med et trylleslag å rette opp alt sammen. Samtidig må jeg få lov til å skryte litt av Senterpartiet lokalt. De har snakket masse om eldreomsorgen i kommunen og vært veldig positive. Det er hyggelig, sier fagforeningsleder May-Britt Sundal i Fagforbundet Ringerike.

GEIRMUND JOR

tillitsvalgt min hverdag
oss@fagforbundet.no

Spania fengsler fagorganiserte

Åtte fagforeningsfolk fra den spanske flyprodusenten Airbus 8 risikerer lange fengselsstraffer etter at de var streikevakter ved en generalstreik for fem år siden.

Statsadvokaten har bedt om 66 års fengsel, åttte år og tre måneder for hver av dem. Alle er anklaget for samme lovbrudd, å angripe opprørspolitiet.

Den påståtte forbrytelsen fant sted under en generalstreik mot en lovreform kalt knebel-loven, som fratar folk retten til å demonstrere og svekker ytringsfriheten.

Flere hundre arbeidere og folk fra Getafe, et industriområdet i utkanten av Madrid, samlet seg utenfor fabrikken til Airbus 8.

– Da jeg kom til fabrikken var det nasjonale politiet og opprørspolitiet foran porten. Stemningen var spent, og jeg fryktet at noe galt skulle skje, forteller José Alcazar, tidligere fagforeningsleder.

Skjøt i lufta

Alcazar tok kontakt med politiet og snakket med dem i et forsøk på å roe situasjonen. Men det var for sent. I tumultene som oppsto skjøt opprørspoliti sju ganger i lufta, mens folk flyktet i panikk. Dagen etter opptøyene ble Alcazar og sju andre fagforeningsmedlemmer anklaget for angrep på opprørspolitiet og brudd på streikerettighetene

Åpenbar løgn

– En åpenbar løgn, sier Alcazar.

En sikkerhetsvakt fra Airbus 8, som kunne bekrefte at de ikke hadde angrepet politiet, ble avvist av dommeren.

– Alle som skal vitne er fra politiet, forteller Alcazar. Da saken var oppe første gang tilbød statsadvokaten å redusere straffen til to år.

– Vi måtte innrømme at vi var skyldige, og det er uaktuelt. Vi har kjempet for frihet hele vårt liv. Og uten rett til å demonstrere finnes det ingen frihet, sier Alcazar.

Angrep på fagforeningsrettigheter

Dermed står anklagene ved lag. Det eneste håpet fagforeningsfolkene har er at loven endres. I juli skal Alcazar og hans tidligere kolleger møte i retten igjen.

– Jeg håper du vil fortelle folk i andre europeiske land hva som skjer i Spania. Dette er et koordinert angrep fra den høyrevridde regjeringa på fagforeningsrettigheter og arbeidstakerrettigheter. Hvis vi må gå i fengsel for vår rett til å streike, gjør vi det, sier José Alcazar.

MARIANNE BILLING

FOTO: CCOO

oss redaksjonen
oss@fagforbundet.no
Send oss en e-post, si din mening og kom med tips!

oss nytt om navn | oss@fagforbundet.no

Fagforbundet Vestfold: **MARINA ISAKSEN** er velkommen som ny administrasjonssekretær. Hun tar over stillingen til **ANNE MARIT SKØIEN**, som takker for seg og er blitt pensjonist.

Fagforbundet Moss og Våler: **THERESE CECILIE NILSSON**, plasstillitsvalgt hjemmebaserte tjenester Nord/sentrum (Moss kommune). **STEPHANIE VALENZUELA**, tillitsvalgt i Skoggata Bo og Service senter (Norlandia care).

VENJA OLAVESSEN, plasstillitsvalgt hjemmebaserte tjenester syd, Moss kommune, **ELISABETH BRATLI SKAARE**, plasstillitsvalgt Augerød barnehage, Våler kommune, **EMILIE D. JENSEN** plasstillitsvalgt Orkerød sykehjem, Norlandia Care og **HELGE LANDGREN**, nytt medlem i ungdomsutvalget.

Fagforbundet Østfold: Vår nye seksjonsleder i SST, **LINDA KARLSEN** og vår nye ungdomstillitsvalgte **VICTORIA DE OLIVEIRA**.

Fagforbundet Giske; **SUSANNE HAMRE BØE**, ungdomstillitsvalgt, **MARTINUS RØSVIK**, pensjonisttillitsvalgt, **MARRY ANN FARSTAD**, leiar i SHS, **GUDRID FRØLAND**, kasserer og **EVY HOLEN**, opplæringsansvarlig.

Fagforbundet Frogn har fått nye medlemmer inn i verv. Leder er **ELLEN MARIANNE KARLSEN**, seksjonsleder i SST: **MORTEN NILSEN**, seksjonsleder i SKA **TRINE SKJELLERUD**, ungdomstillitsvalgt **THOMAS KOPPERUD** og hovedtillitsvalgt/opplæringsansvarlig: **SIV BALTZERSEN**.

Fagforbundet i Keysers gate: **THOR IVAR KRISTIANSEN**, rådgiver, overtar oppgavene knyttet til de bestemmende organene etter **HANS KRISTIAN STENESTØ**, som etter eget ønske konsentrerer seg om det internasjonale arbeidet.

Fagforbundet Telemark: **MARIANNE NILSEN SKJØNSTAD** ble ny fylkesleder etter **VIDAR STANG,** som har hatt vervet i 17 år. Hun var tidligere leder i Fagforbundet Skien-Siljan, og de siste fem år nestleder i fylkeslaget. Ny nestleder ble **SIV SKOGHEIM**. Det nye styret: Opplæringsansvarlig og leder av SKKO: **KENNETH SOLHEIM**, leder av SKA: **HELENE SCHILDGER,** ungdomstillitsvalgt: **CHARLOTTE JONSKÅS**, pensjonisttillitsvalgt: **BJØRN BRINGSVÆR**. Styremedlemmer: **TORE NYGAARD, KAI TORE KVÅLO, ARVID FOSS, SØLVI WREEN, JORUNN TISJØ** og **TOR DAHLE**.

VIDAR STANG stiller nå til valg som LO Telemarks representant for Ap på fylkestinget.